

kunde bestaae indenfor Folketirken, hvad der her foreslaaes, fordi Frimenigheber var en Undtagelse fra Folketirkens Orden og ikke Noget, der kunde bestaae indenfor og i den. Det forekommer mig, at det er ganske forskjellige Opfattelser, som ligge til Grund for de forskjellige Siders Meninger af, hvad Folketirken er. Hvad er Folketirken? Efter Danmarks Grundlov er den danske Folketirke den evangelisk-lutherste Kirke, og, hvad der ikke kan bestaae med den, er altsaa Alt, hvad der ikke staaer paa evangelisk-lutherst Grund, paa dens Betsjendelse, og altsaa paa den hellige almindelige Kirkes Betsjendelse. Men saaledes, som der fra mange Sider tales herom, skrives lærde Afhandlinger, og holdes saavelfulde Foredrag om Folketirkens Orden, som det skal være et Brud paa, hvergang der er Tale om en Udvikling i friere Retning, kan man ikke komme til anden Erkjendelse, end at den danske Folketirke fra den Side opfattes som en Anstalt, sammensat og sammenholdt af hdre Tvangs- og Ordensbestemmelser; det er det, som man fra den Side gjør til Kirkes Grundvold, og naar Noget kommer paatvers med disse hdre Bestemmelser, er det et Brud paa Kirkes Orden, Noget, som fører til Oppløsning og Fordærvelse for Kirken. Nei det, som fører til Oppløsning og Fordærvelse af den danske Folketirke, er det, som gaaer bort fra den evangelisk-lutherste Kirkes og den hellige almindelige Kirkes Grundvold, det er de mange Sectarer, som ere traadte frem, og som ifølge Grundloven have Ret til at udtale sig og føre Sjælene den Veg, de pege hen til; og, naar vi saa spørge, hvorledes der fra Kirkestyrelsens Side værnes imod Oppløsningen og de fordærvende Kræfter, saa kunne vi atter ikke faae andet Svar, enten vi høre dens Udtalelser eller see dens Handlinger, end, at den vil bewirke dette ved at opretholde de Skjel, de hdre Afspælinger, og framme de Bestemmelser, som engang ere fassatte ved Love eller ved Vedtægter. Men et saadant Værn er intet Værn, det er netop ad den Veg og ikke ad den friere Udviklings Veg, at Oppløsningen faaer Næring og Kræfter. Det er fra vore Modstandere, og ikke fra os, Forargelsen kommer. Det er netop ved at give en Frihed, hvorved saa

mange Tunger som muligt kunne blive løsne- til at tale Ordet med Liv og Kraft, til at vidne med evangelisk Tale og Betsjendelse, at man skaber det eneste virkelige Værn imod Oppløsningen og de fordærvende Magter. Hvem er det, vi forlange Frihed for, er det ikke for Præster, der ere oplærte i Folketirkens Lærestanstalter, og til dens Tro og Menigheds-Medlemmer, der baade ville leve og døe paa dens Betsjendelse?

Naar Hundreder, ja, jeg kan gjerne sige Tusinder af Sjæle iblandt os ere førte bort fra den evangelisk-lutherste Kirke og fra Sandheden og salbne i disse forsøreriske Sectarers Vold, saa er det Tvangen og ikke Friheden, der har arbeidet for de falske Lærere og været deres Støtte. Naar man engang imellem spørger et sandhedskjærligt Menneffe, som saaledes er faldet i deres Kløber: Men hvorledes er det dog muligt, at Du har kunnet lade Dig lebe af dem, saa faaer man tidt til Svar: Det var første Gang, at et forstaaeligt, levende Ord mødte mig og gav mig Følelsen af Trang til Tro i mit Indre, og dette er meget forklarligt, saaledes som Forholdene ere efter det, man kalder Folketirkens Orden. Det kan ikke nytte Noget, at man med stor Lærdom vil forklare os, hvilken Betsjendelse der er over denne Folketirkens strenge udbortes Ordning. Det er for Meget forlangt, at man skal bøje sig under Troens Uhygighed i denne Sag, naar man gennem en lang Tid af sit Liv med aabent Blik og vaagent Sind og redelig Villie og Dufte om at see Livet og denne smukke Lære i Overeensstemmelse med hinanden, ved ethvert Skridt, man gjør, finder, at det er noget ganske Andet, der i Virkeligheden er tilstede. Det er ikke eet, men mange Steder trindt omkring i Landet, hvor ikke blot i een Menneffealder, men i flere, Præster have afløst hinanden, om hvilke det er beviisligt og klart, at ikke et eneste levende, vækkende og inderlig kristeligt Troesvidnesbyrd har lydt eller kunnet lyde fra deres Læber, og derfor er det ikke saa underligt, at Sectarerene, naar de komme paa saadanne Steder, da kunne gjøre en rig Høst. Men dette Dube modvirkes netop ved, efterhaanden som Trangen vozer, da at give mere Frihed for levende Nøster til Vidnesbyrd paa Kirkes Grund, derved virkes